

อีกแง่มุมที่แฝงอยู่ในสถานะราชาเพลงป๊อประดับโลกของ "ไมเคิล แจ็กสัน"

● นำเสนอเมื่อ 27 มิ.ย. 2552

ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ แม่ไมเคิล แจ็กสันจะมีสถานะเป็นราชาเพลงป๊อประดับโลก ทว่าก็มีศิลปินเพลงจำนวนไม่น้อยที่แสดงอาการต่อต้านเขาผ่านทางบทเพลงหรือการขึ้นไปวนบนเวทีมอบบางวัลเกียรติยศ

ราชาเพลงป๊อประดับโลกอย่าง "ไมเคิล แจ็กสัน" เพิ่งจะปิดฉากชีวิตอำลาโลกใบนี้ไปด้วยวัยเพียง 50 ปี จากอาการหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลัน ทามกลางความซ็อกของแฟนเพลงทั่วโลกและคำไว้อาลัยจำนวนมากมายของเพื่อนศิลปินร่วมวงการ

อย่างไรก็ตาม ในขณะที่มีชีวิตอยู่อย่างยิ่งใหญ่ในวงการเพลงระดับโลก ไซว่าไมเคิล แจ็กสัน จะได้รับแต่เพียงเสียงยกย่องสรรเสริญจากบรรดาศิลปินร่วมวงการเท่านั้น เนื่องจากเขายังถูกวิพากษ์วิจารณ์จากศิลปินบางคน ผ่านเนื้อหาของบทเพลงเรื่อยไปจนถึงการขึ้นไปวนบนเวทีมอบบางวัลเกียรติยศ

สำหรับในเมืองไทย คงต้องยอมรับกันว่า ไมเคิล แจ็กสัน ไม่ได้โด่งดังเป็นพลุแตกขึ้นมากจากการเดินทางมาเปิดคอนเสิร์ตในกรุงเทพฯ ถึง 2 ครั้ง ในปี พ.ศ.2536 และ 2538 เพียงเท่านั้น แต่คนไทยจำนวนมากยังรู้จักชื่อเสียงเรียงนามของราชาเพลงป๊อปชาวอเมริกันนี้จากเพลง "ทับหลัง" ของวงดนตรี "คาราบาว" ในปี พ.ศ.2531 ที่มีเนื้อร้องท่อนหนึ่งร้องว่า "เอาไมเคิล แจ็กสันคืนไป เอาพระนารายณ์คืนมา" โดยเพลงดังกล่าวของคาราบาวก็ถือกำเนิดขึ้นมาในช่วงเวลาที่ประเทศไทยกำลังรณรงค์เรียกร้องทวงคืนทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์จากสหรัฐอเมริกาอย่างเข้มข้น กระทั่งแจ็กสันกลายเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมร่วมสมัยของผู้กรานแ่งซึ่งอย่างสหรัฐอเมริกา ที่มีความหมายตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิงกับโบราณวัตถุซึ่งเป็นมรดกอันเก่าแก่ดั้งเดิมของวัฒนธรรมไทยไปชั่วขณะหนึ่ง

นี่จึงเป็นปรากฏการณ์ซึ่งมีความย้อนแย้งเป็นอย่างยิ่ง ที่คนไทยหลายต่อหลายคนได้รู้จักยอดศิลปินชาวอเมริกันอย่างไมเคิล แจ็กสัน ทามกลางบริบทของการทวงคืนมรดกแห่งชาติไทยและการต่อต้านสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นทศวรรษ 2530

ข้ามไปที่ลอนดอน เมื่อปี ค.ศ.1996 (พ.ศ.2539) คณะกรรมการรางวัลบริต อวอร์ดส์ (BRIT Awards) รางวัลทางดนตรีที่สำคัญที่สุดของอังกฤษได้ตัดสินใจมอบรางวัล "ศิลปินที่มีความพิเศษเฉพาะในชั่วอายุของตน" (a special artist of a generation) ให้แก่ไมเคิล แจกสัน

ในวันมอบรางวัล ไมเคิล แจกสันจึงขึ้นไปเปิดการแสดงสั้น ๆ ด้วยการร้องเพลงฮิตในขณะนั้นของเขาชื่อ "Earth Song" โดยแจกสันได้พยายามแสดงบุคลิกเป็นเหมือนกับพระเยซูผู้มีฤทธิ์อำนาจพิเศษในการรักษาอาการป่วยไข้อย่างเด็ก ๆ และผู้แต่งกายเป็นนักบวชในศาสนาคริสต์จำนวนมากที่ยืนอยู่รอบเขาบนเวที

แต่ทันใดนั้น จาร์วิส ค็อคเกอร์ และ ปีเตอร์ แมนเชลล์ นักร้องนำและสมาชิกของวง "พัลพ์" (หนึ่งในวงดนตรีสำคัญที่ก่อให้เกิดกระแสบริต ป็อบเฟื่องฟูในช่วงทศวรรษ 1990 เคียงข้างกับวงดนตรีอย่าง "โอเอซิส" และ "เบลอร์") ก็วิ่งขึ้นไปบนเวทีการแสดงของไมเคิล แจกสัน อย่างไม่มีปี่ไม่มีขลุ่ย โดยค็อคเกอร์ได้ถลกเสื้อขึ้น และหันหลังพร้อมกับเอานิ้วชี้ไปที่ก้นของตนเองในทิศทางที่แจกสันกำลังยืนแสดงและร้องเพลงอยู่ ทั้งนี้ค็อคเกอร์เปิดเผยว่า การกระทำดังกล่าวของเขาเป็นการประท้วงที่ไมเคิล แจกสันกำลังมองเห็นตัวเองเป็นบุคคลผู้ทัดเทียมกับพระเยซู ที่มีพลังอำนาจพิเศษในการรักษาอาการเจ็บป่วยของทุกคน

แม้จะมีคนจำนวนมากที่กล่าวประณามการป่วนเวทีมอบรางวัลบริต อวอร์ดส์ให้แก่ไมเคิล แจกสัน ของจาร์วิส ค็อคเกอร์ และเพื่อนร่วมวง แต่ก็มีคนในวงการดนตรีอังกฤษจำนวนไม่น้อยที่ยกย่องการกระทำดังกล่าว เช่น บทบรรณาธิการของนิตยสารเมโลดี้ เมคเกอร์ที่เขียนว่า "ค็อคเกอร์สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นอัศวิน" สเวนโนเอล กัลลาเกอร์ แกนนำวงโอเอซิส ก็เห็นว่า "ค็อคเกอร์เป็นดารา และเขาสมควรได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น MBE"

ปรากฏการณ์เช่นนี้อาจแสดงให้เห็นว่า
แม้ราชาเพลงป็อบจากสหรัฐอเมริกาจะได้รับการยอมรับจากแวดวงดนตรีอังกฤษ แต่ก็มีศิลปินชาวอังกฤษจำนวนไม่น้อยเช่นกันที่มีความคิดต่อต้านไมเคิล แจกสัน

เนื้อหาของเพลง "ทับหลัง" ที่แต่งโดยศิลปินเพื่อชีวิตระดับตำนานในเมืองไทย และการขึ้นไปป่วนบนเวทีที่กำลังจะมอบรางวัลเกียรติยศให้แก่ไมเคิล แจกสัน ของศิลปินชั้นนำในอังกฤษ จึงแสดงให้เห็นว่า แม้แจกสันจะมีสถานะเป็นราชาเพลงป็อบที่มีอิทธิพลไปทั่วโลก แต่เชื่อว่าเขาจะสามารถทำการครอบงำความคิดและการกระทำของคนได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด จนทุกคนบนโลกต้องมีฉันทามติร่วมกันในการชื่นชมผลงานเพลงของเขา เพราะคุณูปการสำคัญประการหนึ่งของวัฒนธรรมป็อบก็คือ การมีลักษณะเป็นดังสนามของการตอรอง/ตอตัน/ปรับประสานทางวัฒนธรรมที่ไม่เคยมีความหยุดนิ่งตายตัว และไม่มีบุคคลคนใดในวัฒนธรรมนี้จะอ้างความยิ่งใหญ่ของตนเองไว้ได้อย่างไรผู้ตอตัน

ลักษณะเด่นประการนี้ของวัฒนธรรมป๊อปนี้เองที่น่าจะส่งผลให้ไมเคิล แจกสันมีอายุยืนยาวเสียยิ่งกว่าอายุจริง ๆ ที่หยุดอยู่ที่ตัวเลข 50 ของเขา

ขอบคุณที่มาจาก **มติชนออนไลน์** วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2552